

The Lithuanian Weekly
'LIETUVA'
Published every Friday at Chicago, Ill.
Subscription in United States, Canada and Mexico \$2.00 per year.
Subscription in Foreign countries \$3.00 per year.
Advertising rates on application.
We execute all kinds of Job and Book Printing and Translating in all modern languages.
Address all communications to
A. OLSZEWSKI, Publisher,
824 33rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Sanvaitinis laikraštis
'LIETUVA'
Išleina kas Pėnyčią, Chicago, Ill.
Prenumerata Suven. Valstijose, Kanadoje ir Meksikoje metį \$2.00.
Kitoje Valstybėje „ „ „ \$3.00.
Prenumerata turi būti iš viršaus apmokama.
Apgerinimų prekes gaunamos per laisvą.
„Lietuva“ spaudina „Voklas Knygas, Konstitucijos ir visuokius kitus drakus. Vertimus iš kitų kalbų atlieka kuogeriausiai.
Visuotė reikalavus adresuokite taip:
A. OLSZEWSKIS,
824 33rd Street, Station 60, CHICAGO, ILL.

Politiszkoš žinios.

Amerika.

Tarybos su Kolumbija reikaluose nukasimo Panamos kanalo dar neužsibaigę. Paduotas Suvenytų Valstijų propozicijas Kolumbijos kongresas vėl atmetė, ypač todėl, kad tase tarybose Suvenytos Valstijos — sako kongresas — naudoja tokį toną, lyg kad jos Kolumbiją rokuotų už savo pavaldinę šalį; kuri visame turi Dėdės Samo klausyti. Perėitą sanvatę, rodos ketverge, laikraščiai pranešė, buk beviestant prezidentui Rooseveltui savo vasarinę buveinę Oyster Bay, koks ten anarchistas norėjęs jį nugalabinti. Žinia sujudino visus gyventojus. Pasirodė vienos, kad nieko tokio ypatingo nebuvo. Tulas farmerys Henry Weilbrenner, sergas proto ligą, atėjo į Oyster Bay ir pranešė, kad jį leistų pamatyti prezidentą; policija vienog jo neleidė ir tuojau apkrastė jo kišenių, kuriose rado surūdijusį revolverį. Pasirodė vienos, kad suareštuotasis yra beprotis, nugabeno jį į bročių namą. Vienog godus ant sensacijų ir pasipelnavimo amerikoniški laikraščiai tuojau išgalvojo savo pasaką ir pagarsino, kad prezidentas Roosevelt vos-vos išlikęs gyvas nuo „anarchistų suokalbčio“. Kam kilius nekilus, o anarchistams, kurie nesapnuoja apie kokią ten žudymą prezidento, vis kilius vien dėl to, kad kapitalistiški dieniniai laikraščiai turėtų sau medegą ant išaukimo sensacijos ir tuomi, kaštais neapkenčiamų anarchistų, galėtų pasipelninti išleidžiant „extra“ numerius.

Vokietija.

Siūmetiniai rinkimai pasiūntinių Vokietijos parlamente išdėvė tokį rezultatą, koks vokiskam randui visiškai nebuvo pageidautas ir kurs, ant galo, įvarė jį į didelę baimę. Kuomet visos kitos politiškos Vokietijos partijos daug nužudė, socialdemokratai įgijo su viršum aštuoniasdešimt savo reprezentantų viešpatystės bute ir tokiu būdu tapo galinga opoicijine partija. Jeigu tik toliaus teip eisis, tai į trumpą laiką socialistai taps galingiausia politiška šalininkyste ir apvaldys visą parlamentą. Smarkus socialdemokratiškos partijos ugis grasiu vokiškai ciecorystai — perversmu lygiai jos drauginėjame kaip ir politiškam surėdyme. Socialistai yra republikonai, jie visa dusia neapkenčia ngyvenusio savo formas monarchistisko rėdo, todėl besididinant jų pajėgomis, auga pavojus monarchistiskai Vokietijos ciecorystai ir toms karalistėms, iš kokių ji susideda. Tokio rinkimų rezultato nesitikėjo nė viešpatystės kancelerius Buelow. Jis, matomai, nesuprato dabartinio pobūdžio socialistiško judėjimo Vokietijoje, jis neuztėmė, kad socialistišką partiją nėra tai partija doktrinierių, bet šalininkystė, kurią smelkia visi neuzganėdinti jie dabartinių sanlygų, ypatingai iš rando vedamos politikos. Jis manė, kad socialistai neįstengs įgyti didelių laimėjimų rinkimuose, jeigu jiems nesuteikti reikalingų agitacijai pragumų, nenorėdams gi jiems to suteikti, jis stengėsi užlepti visuotinio mierius, visus jo užmanymus

ir geidavimus, už ko įsitvėre socialistai galėtų pradėti savo agitaciją prieš randą. Toks slėpimas rando mierių išėjo visai atbulai, negu kancelerius sanprotavo: žmonės, nežinodami ištikro, ko valdžia geidauja, budamgi neuzganėdinti iš iksiolaikinės jos politikos, atėjus rinkimams visur balsavo už socialistiskus kandidatus, kurie yvairiais būdais išgaudami net labiausiai slėpiamas rando paslaptis, išvilkdavo į šviesą ir perstatydavo neuzganėdintiems jaus juodžiausiose parvose. Iš antros vėl pusės kancelerius manė, kad daugumas darbininkų vien iš baimės socialistų balsuoja už jų kandidatus, todėl, idant neisduoti balsuotojų jį priešininkams ir apsaugoti juos nuo persekiojimų, aštriai įsakė, idant balsavimui atliekami butų juo didžiausioj slaptibėj. Iš tokio balsavimų slaptumo socialistai vėl laimėjo, kancelerio norai irodia neatnesė tokių vaisių, kokių jis tikėjosi. Pilna balsavimo slaptybė daleido visiems neuzganėdintiems iš rando politikos, bet šioiu ar kitoku būdu prigulintiems jau tai nuo pačių viešpatystės valdžių, jau tai nuo privatiškų monarchizmo šalininkų, be jokios baimės balsuoti už rando priešininkus — socialistus. Pasekmė to visko buvo tai, kad socialistai užėmė 81 kreslų viešpatystės bute. Valdžia nusigando. Ką reikia daryti, kad tą „socializmo smėklą“ nubaidyti, kaip susiaurinti tą pavojų, kurs netolimoj ateityj grasiu, „viešpatystės tvarkai ir ramybei“? Laužyta galvas visaip ir galiaus nutarta, kad reikia butinai aprubežuoti balsavimo tiesas, idant tokiu būdu ant toliaus sumažinti skaitliu socialistiskų pasiūntinių. Taigi mat randas užsigeidė vėl grįžti prie senų metodų, kurios jau neskyj pasirodė jam pačiam kenkiančioms. Tą agitaciją apie reikalingumą „prubežuoti“ balsavimo tiesas vado susiorganizavusi drangystė, susidusi iš keleto profesorių, pasiūntinių į parlamentą, keilolikos fabrikantų ir šiaip augstų urėdninkų. Už jų nugaros vienog stovi patsi randas, ką galima matyti jau ir iš to, kad kancelerius Buelow organas, Koelnische Zeitung, atidarė savo skyklis priešininkams dabartinių rinkimų įstatymų, kurie butinai reikalauja, kad tie įstatymai būtų atmainyti ir užgirti nauji, aprubežuojanti žmonių balsavimo tiesas. Ant tokių valdžios spėndimų žmonių tiesas susiaurinti socialistai iki šiol da tik tėjia, su protestais nesiskubina. Jie laukia, ar valdžia da ko nepridės prie tų savo užmačių, idant ant syk su visu smarkumu ant savo priešų užpulti. Vokietijos socialistai, tiek jau laiko pasekmingai kovoję su rando, išmoko jau, kaip jai yra atsakančiausiai kovoti su rando; todėl visai neabejoja, kad naujai rando vejamus pačius ant susiaurinimo žmonių tiesų ir liuosybės jie įstengs be didelių pasisventimų sutraukti ir prie to da labiau savo pajėgas sudrūgtinti. Valdžios pasikėsinimas ant konstitucijos turės tokias pasekmes, kad jis dar didesnės žmonių minioms atidarys akis, dar aiškiau parodys išnaudojamą liaudžiai visus valdžios tamsius darbelius ir pastumės juos į savo, taigi rando, priešininkų eiles,

Balkanų pussalis.

Kada ir kuomi pasibaigs maistai ant Balkanų pussalio, sunku pasakyti. Juo toliau, juo tie maistai didinasi, juo įnirtesnė kova kyla. Iš visų tų mažų viešpatystių ant Balkanų ir rubežiuojančiose su joms šalyse viena tik Rumunija iksioli ramiu užsilaiko, šelp gi ant viso Balkanų pussalio, lygiai Turkijai priklausiančiose provincijose kaip ir savistovėse valdybose, taigi Serbijoj ir Bulgarijoj, kova virte verda.

Maskolija.

Jei kokia nors Europos viešpatystė gali pasigirti mokėjimu užgrobti svetimas valdybas su tokiu lengvumu, be didelių karių, be riksmų, tai tokia viešpatystė be abejonės yra Maskolija. Parodo tai kad ir paskutiniai jos įgijimai Azijoje, kur ji apvaldė kone dusyk didesnius negu visa Vokietijos viešpatystę žemės plotus. Štai ji pravedė maskoliskai — chiniską geležinkelį Azijoje, ant apsaugojimo tos linijos jai reikėjo neuzganėdinti žemės plotus, siekiančius apie dvidešimt kilometrų. Paskui, dėl geresnės sargos, visokius civiliškus ir karistiskus urėdus parubežinėse apygardose pavesta vien maskoliams, o jeigu kas sykis vis toliau statomi maskoliskai kapčiai gimdė kaimynų neuzganėdymą. Maskolija, ant jų nuraminimo, sakė, kad tai yra butinai reikalinga tikslams platinimo europieškos kultūros, sudarymo pirklystelių, Europos viešpatystių laivams. Po to prisiėjo vėl aspergėti portą Arthur iki, ant galų galo, kelionė ministerio Kuropatino ne užbaigė Maskolijos pradėtų žinginių ant visiško paglemtumo po savim milžiniškų plotų Azijoje. Kada tas įvyko, kada dabar Maskolija sutrakė į savo naujai paglemtas valdybas dešimtis tukstančių kareivių, ką gi dabar galai jai sverti kokie nors protestai iš šalies kitų Europos viešpatystių? Dalykas savo viešpatystės. Tas vicekaralius, admiralas Aleksiejus, kaip caro vietininkas turėjo neaprybotą karišką, civiliską ir diplomatišką valdžią. Vien tik ypatinga, caro paskirta, randa turės rupintis apie tai, idant vicekaraliaus politika ankščiau ristiųsi su abelna Maskolijos rando taktika. Telegramas, Kuropatino pasiūstas į Peterburgą tuojau po atliktam peržiūrėjimui esančių porte Arthur karistikų pajėgų, skamba: „Karistikai stovime pilnai prisirengę. Griausmingi šauk smai dešimčių tukstančių kareivių ant palaimos ir sveikatos vyriausiojo rusiškų kariuonų vado atsimušė į liudnas ir nuozinas, bet Maskolijos priešiams neprieinama, porto Arthuro uolas!“ Kiek pasididžiavimo, kiek pasitikėjimo ant savo pajėgų ir tvirtybės skamba tame telegrame. Tas pasididžiavimas vienog ne tušias, Maskolija ištikro jaučiasi čia dabar teip tvirta, kaip kad pas save namie. Dabartinis susisėbravimas Anglijos su Japonija jai nėra motais. Taisybė, Anglija su dideliu pavydėjimu žiūrejo ant Maskolijos šeimynininkavimo Azijoje, bet nenorėdama į atvirus ginčus įeiti ir savo kailį iškisti, ganėdijosi tuomi, kad įstengė pakisti koją Maskolijai dviejose vietose: Japonijoje ir Macedonijoje. Sekti vienog Maskolijos pėdoms ir užimti Turkestaną arba Tibetą rubežiuojančius su savo indiskais geležinkelais plotus, to neturėjo nė drąsos nė užtektinų pajėgų.

Balkanų pussalis.

Kada ir kuomi pasibaigs maistai ant Balkanų pussalio, sunku pasakyti. Juo toliau, juo tie maistai didinasi, juo įnirtesnė kova kyla. Iš visų tų mažų viešpatystių ant Balkanų ir rubežiuojančiose su joms šalyse viena tik Rumunija iksioli ramiu užsilaiko, šelp gi ant viso Balkanų pussalio, lygiai Turkijai priklausiančiose provincijose kaip ir savistovėse valdybose, taigi Serbijoj ir Bulgarijoj, kova virte verda.

Paskutiniai palirmai Serbijos viešpatystės rodoj liudija, kad naujasis karalius Petras yra tik įrankis tų oficerų, kurie nugalėję Aleksandrą, paskutinį iš Obrenovičių, pravedė jam kelią ant Serbijos sosto ir kad tas karistikas suokalbais, parengęs karalistikame paliocijų skerdynes, dar ir dabar gyvuoja į stengiasi valdyti Serbijos reikalus. Niekio negelbėjo nė pinigiskos dovanos, nė išaugstinimai ant urėdų, kokiais naujasis karalius aptelkė užmušėjus savo pirmtaką, tie prie kiekvienos progos duoda jam suprasti, kad karalius turi jiems būti dėkingas už įgijimą Serbijos sosto ir be jų patarimo ir valios nieko patsai negali daryti. Teip antai karalius buvo nominavęs karalistiką palociaus maršalku pulkaininką Lešjaniną, bet kada suokalbinkinių partija jam perstatė, kad jis to neturės daryti, kadangi Lešjanin buvo karistu Obrenovičių šalininku, karalius tuojau savo nominaciją atšaukė. Po to veik suokalbinkiniai ir jų draugai ministriai ant viešpatystės rados įnešė, idant prašalinti nuo tarnystos visus tuos karistikus ir civiliškus urėdninkus, kurie turėjo prisirišimą prie užmuštojo karaliaus. Taigi matyti, kad karalius jokios didesnės valios neturi, viską veikia čia ir rėdo ministeriai ir kariuonų vadai, karalius gi turi jautis visai nelaisvio padėjimu, kaip kalinys.

Isz Lietuvos.

Isz Vilniaus.

Vietiniai duonepiai pakėlė prekę ant duonos nuo į iki kapeikių ant svaro. Iki šiol pagal miesto taksas buvo mokama po 3 kap. už svarą baltos ir po 2 kap. už svarą juodos ruginės duonos; dabar gyventojam prisiėis daug brangian mokėti. Ant Semenovskos ulyčios apdegė smulkesnių tavorų krautuvė. Krautuvė buvo įpirta ant 12 tukstančių rublių, bledies ugnies padaryta ant 2000 rublių. Kasant dabar gilius grabes vandens įvadoms, apie Bernardinų bažnyčią ir Sv. Mikolajkio klostorių darbininkai iškasė daugybę žmonių kaulų ir kaukolių. Beabejonės senovės laikuose turėjo čia būti kapinės. Gaila, kad Vilniuje neturime mokytų savo vyrų, kurie ant tų iškasinų savo akį atkreiptų. Senovės kapinės gali suteikti ne mažai medegos moksliskiams tirinėjimams, teip kaip antai alkos ir pilkainiai. Žinome, kad senovės lietuviai, laidodami numirėlius, visada į kapą dėdavo kokius nors daigtus, ypač velionio labiausiai mylėtus. I Vilnių atsilankė dabar amerikonas Robert Hunter, reprezentantas New Yorko drangystės „University settlement“. Mieriu to atsilankymo yra ištirinėti klausimų su lyg žydų emigracijos į Ameriką; prie to jis užsiima rinkimais istoriškų, ekonomiskų, etnografiskų ir k. žinių. Isz Vilniaus jis žada apkelti ir kitus Lietuvos miestus.

Tula Chreptovič, norėdama prisigirdyti, įplaukė į šulinį, bet ji spėjo ištraukti ir atgavinti. Ji sakos norėjęs sau galą padaryti dėl to, kad negalinti su savo vyru gyventi, kurs kasdien ją muša.

Ant Lukiškių priemiesčio pastatytas tapo naujas ligonbutis, paskirtas vien tik sergantiems limpančioms ligoms. Senasis ligonbutis sergantiems limpančioms

laivis Vaskapu, plaukiantis iš Bulgarijos porto Bargas į Konstantinopolį; pražuvo apie 30 žmonių. Menama, kad ir tą darbą papildę pasikėlėliai. Isz Saloniki praneša, kad sukilimai Monastiriaus apskrityj esą prigesinti. Pasiūsti baši-buzukai sumušę pasikėlėlius ir veik pradėję galabinti vietinius gyventojus. Sudeginti teipgi apie 25 kaimai. Apie trys šimtai moterių ir vaikų is Zagorici nusiūdė pas turkiškąjį apkeičio komendantą melsdami apsaugos nuo įsitutusį baši-buzukų užpuolimų. Komendantas rodo prizadėjo, bet pirm negu jis kokią pagalbą davė, užpuolė baši-buzukai ir beveik visus juos išskerdė, dasilėisdami prie to niekiančių darbų su moterimis ir merginoms. Apskrityj Kastorija randasi apie 18 tukstančių turkiškų kareivių, kurie degina ir naikina visą apygardą. Į apskričius: Saloniki, Uškub ir Monastir sutraukta šešiolika batalijonų turkiškų rezervinių kariuonų. Toliaus gabenama da daugybę rezervinės kavalerijos ir artilerijos į apskričius Smirna ir Adrianopol. Is to matyti, kad Turkija nori pradėti energiskiau veikti ant suvaldomų maistų, bet tas jos pasirušimas kad tik neisauktų didelės karės ant Balkanų.

Isz Vilniaus gub. Bėgyje sanvatės, nuo 15 iki 22 dienos liepos mėnesio, visoj Vilniaus gubernijoje mininių gyvulių susirgo: sibirsko maru Trakų pavietij susirgo ir pastipo vienas arklys; Ašmenų, Trakų ir Švenčių paviečiuose susirgo iš viso 69 kiaulės, is kurių 45 pastipo. Trakų pavietij pastipo 5 karvės, is jų 4 pastipo.

Is Puntos, Trakų pav., Vilniaus gub.

Puntos miestelis yra gana senas, jau XVI amžyje istorikai apie Punią mini. Punoj, ant dešinio Nemuno kranto, senovės gadynė buvo lietuvių tvirtynė, kryžiuokų vadinama Pullen, kurioj Margeris, garsus lietuvių karvedys, 1336 m. kovojo su kryžiais iki paskutiniamjam ir paguldė ten savo galvą su visa savo kariuona. Šiandien Puntos miestelis yra labai nukurdes ir apipylęs, nes ant vietos nėra nė jokių uždarbių, o žemė visai ne paši — smiltynai. Čia yra katalikiška bažnyčia, kur klebonu yra senesniai atvykęs kun. Vaškevičia, lenkomanas, kuris lietuviškos kalbos labai neapkenčia; bažnyčioje visa dievmaldystė atliekama lenkiškai, nors visi Puntos parapijonys lenkiškai nemoka ir yra grynai lietuviai.

Is Belostoko (Baltstogės), Grodno gub.

Miesto randa atsiskė paskirti is miesto kasos kokią nors sumą ant padidinimo ir užlaikymo didesnio skaitliaus Belostoko policijos. Tą savo atsiskamą motyvuoja tuom, kad kasa per silpna, jos vosvės užtenka ant aprūpinimo kitų svarbesnių miesto reikalų. Aprokuota, kad užlaikymas didesnio policijos skaitliaus kaštuotų miestui su viršum 100 tukstančių rublių.

Is Minsko gub.

Dvarponis C., savininkas dvaro Naš, Slucko pavietij, užsimanė nurubežuoti ganykla, ant kurių neturtingi ukininkai kaimo Perekrestje turi servitutis. Ant išpildymo savo užmanymo dvarponi prisiėjo nukasti per to kaimo ukininkų laukus grabę, ant ko kaimiečiai, turėdami po visai menkal žemės ir brangindami kiekvieną mažiausiu jo kąsneliu, žinoma, jokiū būdu nesutiko. Matydams, kad geruoju nieko nuo ukininkų nepės, dvarponis pasitelkė sau į pagalbą Slucko žemėkų viršininką. Ukininkai vienog nenusigando, jie visi atėjo į savo laukus ir apreiškė, kad ant savo žemės jie esą ponai ir jie turi pilną tiesą neleisti dvarponiui per jų žemę grabę kasinėti. Tada žemėkų viršininkas patardvarponiui apginkluoti savo bernus ir spēkos mokyt kaimiečius nuo lauko, ką tas tuojau ir padarė. Užgimė

ligoms yra pilnas ligonių, tuščių vietų mažai atlieka. Uždaryti čia is viso 42 ligoniai, tarp kurių yra sergančių: tifoidu 19, raupliams 1, skarlatinoms 9, difterijai 2 ir kraujiniu zivatu 11.

Laikė nukasimo kalvos prie Polocko ulyčios, stačiai nukastas kalvos šonas atplyšo ir puolancios žemės ir akmens užvertė darbininką Juzakevičią. Prašalinus griuvėsius, rado nelaimingąjį su sulaužyta šonkauliais ir sutrupintu kairės kojos blauzdanuliu. Nugabeno jį į ligonbutį, kur jis nežilgio pasimirė.

Is Kauno.

Įtekmingeni Kauno gyventojai buvo padavę vidaus dalykų ministeriui prašymą, apie parengimą čia septynių kliausių pirklystės mokyklos. Dabar ministerija atsakė, kad tam reikalti valdžianeturinti pinigų, nors mokyklą įkurti ministerija leidžia. Jeigu miestas nori, tai, girdi, gali savo kaštais tą padaryti. Projektas tapo įneštas ant perkrymo miesto randa, bet ta atsakė, kad dėl stokos pinigų, prie dabartinių sanlygų tokią mokyklą įkurti ir užlaikyti negalima.

Is Kupiškio, Vilkmergės pav., Kauno gub.

Mūsų parapijoj yra du sodžiai, gudų apgyventų, Čekaukiškiai ir Bagdoniai. Netoli nuo jų yra trečias Narbutai, Skapiškio par. Šitie sodžiai pagal apskatinėjimo pačių gudų atsirado tokiu būdu. Po pirmam lenkmečiui atkeliavo į Lietuvą turtingas pirklys Prokofjev ir nusipirko nuo skurstančio dvarponio Pelicko 16 valakų žemės, dabartinį Čekaukiškį. Begyvendamas Prokofjev pripirko dar tiek žemės nuo to paties pono ir paskui tą žemę išdalijo savo sunams ir dukterims. Tokiu būdu pasidarė dar du sodžiai: Bagdoniai ir Narbutai. Prie tų sodžių apsigyveno da keletas šeimynų gudų — pribulių ir sodžiai pasididino. Dabar jie išviso turi apie 200 gyventojų. Sulyg tikėjimu jie yra sentikiai (starobirdai). Savo tikėjimą gali jie išpažinti laisvai, turi cerkvę, popus ir tt. Apvietimas jų ir dora žemai stovi: vagystė, girtuoklystė ir muštynės — paprastas daiktas. Dabar vagystė ir muštynės truputį apsimazino, nes patys gudai užmušė didžiausią vagį. Užima jie žemdirbyste ir prekyste, arenduoja sodus, perka kiaules, žąsis, vištas, antis ir veža į Rygą; su tuo gerai isėina. Budas dirbimo žemės pas juos toks pat kaip pas aplinkinius lietuvius. Gyvenimo būdą ir apsitaisymo jie nē kiek nepermainė; nesioja raudonus marškinius ir rudas sėrmėgas — visi vienodas. Kalba tarp savęs ir su kitais susitikę visados gudiskai; bet moka ir lietuviskai. Su lietuvisiais jie dabar gyvena ramiai; ateina pasivakaruoti į artymiausių sodžių, kur yra ir karčiams. Lietuvisais su gudaishoka, nors daugumas is jų ir nenoroms; šnekasi su gudaishoka, nes gudaishoka nemoka. Bernal gi, kurie nors žodį moka, kalba toju gudaishoka, labiausiai pasigėrė. Toliau vakaruskų iksioli neėjo; vestuvių lietuvių su gudaish dar nebuvo atsitikę.

Toks ramus sugyvenimas tarp gudų ir lietuvių neseniai prasidėjo. 15—20 metų atgal buvo didžiausios peštynės. Istorijs jų tokia. Paskutinia me lenkmetj tų sodžių gudai

smarkios muštynės ir kaimiečiai akmenimis ir pagaliais dvariškius išvaikė, pagrumojė net pačiam žemėkų viršininkui. Už savo „buntą“ kaimiečiai, skaitliu 46, tarp jų seneliai ir moterys, likos patraukti į kriminaliską sudą. Sudas nusprendė kiekvieną jų ant vieno mėnesio įkalėjimą. Tokia mat teisybė Maskolijoje, vargšai žmonės neturi tiesų net savo savastį nuo išpuistijimo ginti. Kas gi sako, kad baudžiava Maskolijoje yra panaikinta?

Is Kazokais.

buvo kazokais; jie jodinėjo po aplinkinius sodžius prižiūrėdami, kad nesikeltų maistai. Nuo to laiko gyventojai lietuviai bijodavo gudų kaip ugnies. Budavo, ateis gudas į karčiamą, trenks su kumėčia į stalą ir visi lietuviai nusigandę išbėgioja. Toks padėjimas tęsėsi per keletą metų. Tuo tarpu užango nauja lietuvų karta, kurie ne labai atminė apie lenkmetį, ir ji pradėjo gudams nebepasiduot. Is to kilo tarp jų tikra karė. Vienais metais peštynės užgimdavo kone kas nedėdienį, ne tik tarp atskirų ypatų, bet kartais sodžius su sodžiu — lietuviai prieš gudus. Kariška dvasia buvo apėmus net ir vaikus: piemenys, kur tik susidami, vis pešdavosi. Pešėsi teip keletą metų. Ant galo gudai visiškai nutilo ir dabar, jeigu pešasi, tai tik tarp savęs, arba kur kitose vietose, tik ne su aplinkiniais lietuviais. Ir tos peštynės dabar turi labai ypatingi pobūdį, ne tautišką, kaip seniau. Valčiuose, prie kurių prisirašę, gudai neturi ir nesistengia turēt jokios įtekmes. Dabar pas godus jau pasirodo suminkštėjimas senųjų papročių ir mažiau bepildo prysakymus savo tikėjimo. Lyds.

Is Balbieriškio, Senapilio pav., Suvalkų gub.

Balbieriškis yra gana senas miestelis, siekia net XVI amžiaus; jis yra ant kairiojo Nemuno kranto. Per miestelį teka nedidelis upelis Perskė. Miestelis apsugetas, apipylęs, žydų apgyventas, namai visi mediniai, kurie kasmet po kelis kartus išdega. Mat žydai, norėdami ugniavos daugiau gauti, namus brangiai įperka o paskui išdegina. Maskoliai, dasiprotėję, kad žydai savo namus degina tik dėl gesefito, ugniavą suvis numazino. 15 d. kovo šių metų Balbieriškio miestelis labai išdegė; buvo pradėjus degti ir medinė katalikiška bažnyčia, bet tapo užgesinta. Is bažnyčios viskas buvo išnešta net ir altoriai nūgrauti; žmonės, benešdami bažnytinės daiktus, dangelių jų išlaužė, išdaužė ir sunaikino; pragaišties bažnyčioj padaryta ant 500 r.

Balbieriškio bažnyčioj visa dievymaldystė atliekama yra lietuviskai, tik prieš pamokla skaitoma lenkiška evangelija; dar Volf-Višnievskis ant Balbieriškio miescionų mažą padarė įtekme; nors jau kelis syk gundė juos, kad jie ektų savo kunigus Seinų vyskupui už „litvomaniją“, bet nieko neišbė! Visa Balbieriškio parapija yra grynai lietuviska, tik apie keli miescionys kalba tarp savęs lenkiškai arba ir gudiskai. D.

Is Pakasevo arba Pakasiesčio, Kalv. pav., Suvalkų gub.

Pakasėvas yra tai nedidelis sodžius Udrijos parapijoj. Kadaisi čia buvo kalvinių bažnyčia, kuri jau išnyko apie 150 metų atgal, nes ne seniaus žmonės jau jos nepamena. Visoj Lietuvoj XVI ir XVII amžiuose buvo prasiplatinęs kalvinizmas, kone visi Lietuvos ponai buvo priėmę kalvinių mokslų ir savo žmones vertė į kalvinus. Viduryj XVII šimtmečio Pakasėvas, kalvinas, Pramičio dvarponis savo kaštais buvo pastatęs Pakasiesčioje kalvinių bažnyčią savo baudžianninkams. Steponas Batory, len-

kv karalius, norėdamas praplatinti katalikų Lietuvoje, įsteigė Udrįjos katalikų bažnyčią. Aktuose Udrįjos bažnyčios aiškiai parašyta, kad Udrįjos bažnyčia įsteigta 1623 metuose. Pasirodo, kad anoj gadyne, kaip visoj Lietuvoje, taip ir čia, kalvinizmas labai buvo išsiplatinęs; paskui kalvinizmas tikėjimas sumazėjo, taip kad dabar jau čia nėra nė vieno kalvino. Dabar čia atrandama tik vietą, vadinamą kalva, kur pirmiau stovėjo kalvinų bažnyčia; dar žymu ir jos pamatai. Savininkas vietos, Teofilus Zaprski, išgriovė pamatus ir atrado didelius sklepus apačioje; sklepuose rado daug žmonių kaulų.

Norvežia.

Iš Virbaliaus, Suv. gub.

Porą suvažiavę atgal čia liko suvažiavę du maskolius, kurių mokyklai, kurių namuose rado septynis pūdus rusiškų revoliucijai raštų, pargabentų iš užrubežio.

Iš Rumbonių, Kalv. pav., Suvalkų gub.

Netoli Rumbonių yra pilkalis vadinamas Pilupiu, jis turi panašumą kapėiams su įspausa viršune, pavidale balno; padavimas yra, būk šis pilkalis esąs švedų supiltas, o kiti kalba, kas yra teisingiau, kad tai lietuviai supylė tą pilį ant apsigynimo nuo kryžaičių. Kad tai buvo lietuvių tvirtynė, pasirodo iš to, kad ant viršaus jos randa ir šiandien gabalėlius plytų ir cemento, kieta kaip akmuo.

Valsčių mokyklų mokiniojai — išsiviešėjimai Lietuvos.

Vilniaus mokslo apskrityje mokyklų globėjas pakėlė labai svarbų darbą. Jis užmanė rinkti medėgą moksliškams išsiviešėjimams Lietuvos ir su tuo mieriu atsišaukė į visus valsčių mokyklų direktorius ir mokiniojai, idant jie teiktųsi jam tame darbe pagelbėti. Jis pataria jiems rinkti visur nuo žmonių pasakojimų, padavimų, dainų, mistic, patarles, priežodžius, užkeikimus, teigiamus užrašinius ypatybes tarmių, būdų žmonių gyvenimo, jų papročius ir tt. Kadangi visoj Lietuvoje, išskyrus Suvalkų gub., valsčių mokyklų mokiniojai yra be išskyrimo visi maskoliai, tankiausiai lietuviškai nežodžio nemokanti, tai aktyva būtų žinoti, kaip jie tą savo užduotį galės išpildyti. Jeigu vienon jie ką nors ir nuveiks, tai jų darbas vargiai turės kokią nors mokslišką vertę, jis bus sudarytas, iškraipytas taip, kad nevertas bus viso ant to padėto darbo.

Iš Prūsų Lietuvos.

Butkunuose liko suareštuotas už elgetavimą tulas vyras. Prie išieškiojimų pasirodė, kad tai yra pabėgęs iš Kauno maskoliskas parubėžio kareivis. Vokiškoji policija žada grąžinti jį į Maskoliją ir paduoti jį maskoliskų valdžios rankas. Kadangi pabėgėliai kareiviai Maskolijoje yra sunkiai baudžiami, tai vargas ne mažai turės nukentėti.

Peleiken-Klause, apie Klaidę, perkunas įtenkė į tvartus ukininko Sempeterio. Tvartai, drauge su uždarytais juose gyvuliais, sudegė.

Klaipėdoje, begandant žuvus prude, įpuolė į vandenį vaikas darbininko Kletkio ir prigirė.

Piniguočius Hohn iš Tilžės pardavė savo dvarą Ašmeniškuose už 66000 markių. Nu-pirklo jį dvarponis Siebert.

Daugmantuose sudegė visos triobos ukininko Groschalkio. Ugnis užgimė tvartuose, iš kur su neapsakomu greitumu perėjo ir į kitas triobas. Iš ugnies nieko nespėta išgelbėti, net gyvuliai pasiliko liepsnų. Kadangi nė triobos, nė kiti turinti ukininko nebuvę įpirti, tai vargas turės daug paskursti iki šiek tiek atsigriebs.

Ties Romintais nuoko nuo rėlių bėgantį į Stalupėnų pasazierius trukis. Sužestų keleivį vienon neatirado. Prūsų lietuviai labai dejuoja, kad negali atsakantiai su laukų darbais apsidirbti. Lija be perstojojimo, be lytus nepraeina nė viena diena: Nesuverti nuo laukų javai pradeda pėduose dygti, nenukastos bulvės vandenį mirksta ir taip jau pradeda puti.

Iš Amerikos.

Juozapas su dviem pažimais.

NEW YORK. 20 metų senumo Juozapas Lauer atėjo į policiją, Brooklyne, reikalaujamas, kad jį areštuotų, kadangi jis esąs su dviem pažimais apsigėdęs. Su vienu, 18 metų mergina, apsigėdęs jis lapkričio mėnesį perėmė metų, bet tuojau ją pametęs ir apsigėdęs su kita. Dabar jos abi pasijutę nusiklaustoms ir užsimanę jį išsų paduoti, taigi pirmą negu jos tai padarys, jis patsai noris į teisdarystės rankas atsiduoti.

Ilgai gyvena.

ATLANTA, GA. Pasimirė čia negras Montgomery, kurį plačiai pažinojo ir vadino „Uncle Andy“ — dėdė Andrius, salaukęs 117 metų amžiaus. Nedaug žmonių teip ilgai ant svieto išgyvena.

Nauji trauktai.

Pirmose rugsėjo dienos New Orleans'e, La., susitvėrė naujas trauktas vaisyj prekių, apskiriktųjų vardu „United States and Colombia Trading Co.“ Truoto pamatinis kapitalas 5 milijonai doliarų, jis valdo 750000 akrų žemės su vaisiniais medžiais Kolumbijoj, ypatingai departamentuose Canca, Bolivar ir Baranguilas.

Cukrinis trauktas American Sugar Refining Co. paglemė po savim sekančias iki šiol buvusias neprigulmigos cukrinių: Sebewai Sugar Refining Co.; Sanilac Sug. Ref. Co.; Peninsular Sugar Co.; Tawas Sugar Co.; Michigan Sugar Co.; Alma Sugar Co.; Saginaw Sugar Co.; Valley Co. ir Maynower River Sugar Co. Paimtas ir kruva kapitalas visų tų trasto paglemtųjų kompanijų siekia 6350.000 doliarų.

PITTSBURG, PA. Susitvėrė pienininkų trauktas, „Kurs žada kontroliuoti“ visą pieno pirklystę. Į tą trustą priguli apie 300 pienininkų. Užgirta teipgi, kad kiekvienas tuo trasto sąnarys pardavinėtų gryną pieną, be jokio priemaišų ir atskiedimų; prasižengęs prieš tą nutarimą bus skaudžiai nubaustas ir iš draugystės išmestas.

Ateivystė.

Sulyg oficialiai pagarsintoms žinioms, per visą liepos mėnesį jį metį į Suvienytas Valstijas atkeliavo iš visų 67588 ateiviai. Peritose metuose per tą patį mėnesį skaitlius ateivių siekė 50780, taigi šmet jį pribuvo ant 16758 ypatų daugiau. Didžiausias ateivių skaitlius pribuvo iš suvienytų viešpatyčių Austrijos ir Vengrijos, jų skaitlius siekia 18876; iš Maskolijos (žinoma ir iš skyrių paimti teipgi ateiviai iš Lietuvos, Lenkijos, Finlandijos etc.) ateivių buvo 13679; iš Italijos (tame skaitliu teipgi paimti ateiviai iš Sicilijos ir Sardinijos) pribuvo 10764 ateiviai; iš Vokietijos ir jos pavaldinių provincijų — 3948; iš Anglijos — 3283; iš Švedijos — 3203. Likusis skaitlius išpuola ant kitų šalių, kaip ant Norvegijos, Portugalijos, Rumunijos, Japonijos ir Vakarinių Indijų.

Benzinas eksplodavo.

PITTSBURG, PA. Dirbtuvė tulo J. Muklosky, laike maišymo parvų, eksplodavo benzino bačkutė. Vienas darbininkas liko ant vietos užmuštas, kitai sunkiai apdeginti. Visa dirbtuvė sudegė.

Dukteri nuzovė.

OSTEGO, MICH. Farmerys Duncan Swan išėjo į lauką su karabinu šaudyti varnus, kurie buvūs užpuolę ant jo augančių maišų. Paleidus pirmą šuvį jis išgirdo riksmą savo dukters Marės, kuri, jam nežinant, buvo teipgi į lauką išėjusi maišų pietums paskinti. Farmerys mat, vietoj varnų, pataikė savo dukterei į krutinę ir ji nežilgio numirė.

Nuo gazo užduso.

MILWAUKEE, WIS. Išsiveržęs iš praturkusios triobos gazu uždušo miegančią savo kambary moterį Oną Radtkę.

Žudymai juodvėdžiu.

MEMPHIS, TENN. Pereitą nedėlią nužudytas čia likos juodvėdis Plawing, direktorius juodvėdžių amatų ir pramonės kolegijos. Laikė lekciją jis mat nelabai gerai atsiliepė apie baltvėdžių pasielgimą su negrais, apie lyčius ir tt. už ką išird „civilizatorių“ baltusniai jį sugavo ir nužudė.

SHAWNEETOWN, ILL. Pereitą

utarninko rytą gauja, susidedanti iš 50 žmonių, įsiveržė į vietinį kalėjimą ir pareikalavo, idant jiems būtų išduotas negras Griffin, laikomas čia už užpuolimą ant tulos baltvėdės moteriškos. Gauja vienon tapo kalėjimo sargų ir policijos išvaikyta, o negras parkeltas, dėl atsargumo, į kitą kalėjimą.

Sudžiai kiti išpleikė.

DENVER, COLO. Netoli nuo čia esančiame mieste Victor, Colo., keletas apsimaskavusių vyrų užpuolė ant uilyčios sudžiai Hawkins ir išpleikė jam kailį teip, kad nabažų turėjo paskui įspitole gabenti. Mena, kad tą darbą padarė štraikuojanti čia kalmakasiai, kuriems tada sudžia, savo persekiojimais darbininkų, buvo ganėtinai pagrįses.

Kova prieš trauktus.

KANTAS CITY, MO. Pereitą utarninką atsiduvo čia konferencija 25 turtingų gyvulių augintojų, ant kurios nutarė pakelti kovą prieš gyvulių skerdinčių trauktus. Tam tikslui jie nutarė suorganizuoti neprigulmą skerdinčių su pamatinu kapitalu 5 milijonų dol.

„Piktos dvastos.“

ASTORIA, ORE. Atplaukęs iš Bristol Bay, Alaskos, garlaivis „North Star“ paleido gaudą, būk laivą „Sea Witch“, kurs yra savasčia Alaskos Packers kompanijos, esą piktos dvastos apvaldė. Tuojau po atplaukimo į Bristol Bay, to laivo styrininkas nusilaužęs koją, kurią prisiejo visai nuplūti; po to styrininkas tuojau numirė. Veik po to vienas matrosas papildęs patzudystę, perpušaudams sau kosę; tą pačią dieną, vakare, kapitono šuo, be jokios matomos priežasties, šokęs nuo laivo į vandenį ir prigiręs; vienas jurininkas išlipęs į pačią stiebo viršūnę ir buvęs ten per tris dienas, nieko nevalgydamas nė su dieku nešėkėdamas. Visi tie nepaprasti atsitikimai įvarė jurininkus ir didelę baimę ir jie pradėjo tikėti, kad laivą piktos dvastos apsedo.

Užmušyste ir patzudyste.

RICHMOND, VA. Tulas Herbert Bates, urdininkas vietinio National banko, nušovė merginą Reną Gentry, o paskui patzudystę papildė. Jis mat buvo į ją įsimylėjęs ir prašė, kad už jo jektę, bet ta jam atsakė.

Pagieža.

SUPERIOR, WIS. 18 metų senumo Arthur Sherman nušovė čia Howard Gilbertą, savininką Hotel Cafe, kurs jį ne seniai buvo nuo tarnystės pašalinęs. Sherman, pasilikęs be darbo ir niekur kitur jo negaudamas, iš pagiežos savo buvusį poną užmušė. Jis tapo suareštuotas.

Nežinoma liga.

NEW YORK. Kubos sveikatos departamentas užveždas atsišaukė į Columbijos universitetą, teipgi Jeffersono medicinos kolegiją Philadelphiaj, prašydamas pagalbos ant sustabdymo besipalatinčios tarp Kubos gyventojų nežinomos da ligos, savo pobūdžiu labai panašios į juodąją marą, bet naikinamąja apsišėkė tarp darbininkų, dirbančių Daiquiri geležies kastyne, Santjago provincijoje, o dabar ji smarkiai pradeda platinis tarp kitų gyventojų.

Badas tarp aukso žieskotojų.

VANCOUVER, B. C. Sugrįžęs iš Eagle City, Alaskos, tulas Brattanober pasakoja, jog tarp tenyčių aukso žieskotojų užgimė badas. Iš 300 žmonių nuvykusių į Tonnau, apie 150 esą jau badu numirę. Brattanober sutikęs žmones, kurie jau nuo 16 dienų nieko nesą valgę ir tokiu būdu iš palengvo badu stipma.

Nauja religizma sekta.

Mieste Everett, Massachusettso valstijoje, susitvėrė nauja ir gana keista religizma sekta, apskiriktųjų savę vardu „Flying Roller.“ Tos sekos sąnariai garšina, kad barzdą skusti, plaukus kirpti ir nagus piauštinti visai nereikia, negražu, žmonės niekada neprisivalą tą daryti. — Tai, kas ko neišmano!

Daugvyrstė.

KOKOMO, IND. Tulas Joseph Pohlman pakėlė bylą priešai savo moterį Sarah, reikalaujamas persikrymo. Jis tvirtina, kad jo moteris, apart jo paties, turi da tryliką kitų vyrų, kurių asduoni gyvena Ohio, o penki Indiana valstijoje.

Vergų pirklystė.

KALAMAZOO, MICH. Suareštuotas čia likos tulas greikas Anthony Demers, kurs prisipažino, kad jis už 75 dol. nupirkęs 13 metų vaiką Mich. Demogeor, atvežtą vergų prekių iš Grekijos. Iš tolesnių išsirešimų pasirodė, kad Suv. Valstijoje yra susitvėręs čielas draugystės prekių, kuri gabenama iš Grekijos jaunos vaikinas ir čia pardavinėja juos greikams, kurie nupirktojusio pastato ant uilyčių praeviams čeverkyus valyti. Vi-

sus uždirbtus pinigų vaikai turi atiduoti savo „ponams“, perką vergų savininkai turi didelį pelną. Perkami vaikai nuo 6 iki 15 metų senumo, moke už juos, atsakančiai sulyg jų metais, nuo 25 iki 75 doliarų. Apart Demerso suareštuoto dabar da kelioliką tokių vergų prekių.

Musytynės su pieszikais.

BALDWIN, L. I. Pereitos serdos naktį įvyko atakli muštynės šerifo pagalbininko Cook su keturiais plėšikais, kurie norėjo į tula namą įsilaukti. Pamatę šerifo pagalbininką ateinant, plėšikai šoko ant jo peiliai, bet Cook spėjo revolverį išsitraukti ir du užpuolikus nušovė. Kiti du, matydami, kad negali nuo kulky ištrukti, davėsi šerifui suareštuoti.

Ant svezlaunkio.

HAMILTON, O. Už keletą papildytų žmogžudysčių likos čia ant pakorimo nusudytas Alfred A. Knapp. Sudo nusprendimą nusutvisti priėmė visi abejotiškai.

HELENE, MONT. Pereitą petnyčią čia likos pakartas Seidmaier, užmušęs Williamo Reider. Užmušio advokatas meldė gubernatoriui Tooley, idant jis teiktų prasydotoj bausmę atmainyti, gubernatorius visus atsisakė, kad jis į tą dalyką visai nenoris maitysis.

Nelaimė laike kulimo.

AURORA, ILL. Netoli miestelio Geneva, bekulant jvavus ant lauko, dleli per daug didelio įkaitimo išlėkė į padanges kulimioji mašina. Vienas darbininkas prie to likos užmuštas, o penki sunkiai sužeisti.

Juodasis maras.

SAN FRANCISCO, CAL. Čianykščio miesto chiniečių apgyventame kvartale smarkiai įsiviešpatavęs yra juodasis maras. Nežiūrint ant pasistengimų miesto vyriausybės, jokių būdu negali tą baisią ligą iš čia išnaikinti. Dabar miestai nutarė visus čia gyvenančius chiniečius prašalinti ir tą miestą dalį iideginti, idant tokiu būdu išnaikinti ir siaurinančią ligą. Viešpatystės Mexico ir Equador bijodamos, kad ta liga kokių nors būdu nebutų į čia atnešta, užsėjo kvartaną ir nieko, keliaujančio iš San Francisco, pas sąvė neleidžia.

Neitikejo.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

DENVER, COLO. Tulas vyras, pasisakęs esąs Charles Risch, atėjo į policiją ir pareikalavo, idant jį areštuotų, kadangi jis esąs užmušęs vaiką Alfonso Wilmes, kurio lavoną ne seniai rasta baisiai sukanveiktą. Policija, kuri iki šiol negalėjo suvesti užmušėjo pėdų, Rischą suareštavo, bet tuojau vėl paleido. Risch buvo girtas ir policijai pasirodė, kad jis istoriją apie užmušimą Wilmes patsai išmislio.

Chicago. Dirbantieji fabri- ke Piano & Organ Supply Co. darbininkai pasinė savo komiteta į fabriko direktiją su prašymu sum Trumpinti dienos darbą nuo 10% valandų ant 9 val. Direktija ant ty reikalavimų sutiko, bet užtai tokioje jau proporcijoje numazino jiems mokesį. Neuzganėdinti tuom darbininkai skaitliu 450, o tery jį apie 125 merginos, išėjo ant štraiko.

Chicago. Pakėlė štraiką apie 5000 plytnikų, kas yra apie vieną trečdali visų dirbančių čianykščiose plytnyčiose darbininkų. Štraikierių unija išsintino apie 20000 egzempliorių pliaukų, laukiančių visus darbininkus pamesti darbą ir boikotuoti firmas teip ligai, pakolaik plytnčių savininkai ne susitaikys su darbininkų reikalavimais.

Baltimore, Md. Dirbanti ant Ohio geležinkelio trauki tarnai išrinko savo reprezentantus, kurie turės geležinkelio direktiją perstatyti darbininkų reikalavimus. Reikalavimai yra padidinti algos. Jei direktija ant ty reikalavimų nesutiks, darbininkai žada pakelti štraiką.

Pottsville, Pa. Čianykščiai anglų kastyngū baronai nutarė su mazinti darbus kastyne, kadangi angl

horizontališkai. Vienas iš
prip, kad ne gali nė pakil-
n, kitas gi liuosai kybo
a sunkenybė, kurią reikia
s iš rėmų, taigi teip pri-
uosai kybantis, turi po
kelimo sunkenybės, kaip
idėto paveikslėlio, reikia,
ančių ir nekrutantių blo-
sutrumpėtų, tokiu būdu
sukia keltiant sunkenybę,
kartus ilgiau, negu augš-
tės sunkenybė; iš kitos už-
mo sunkenybės reikia tik

Polispastas su horizon-
taliais blokais.

diamos sunkenybės, taigi
galima atsverti pajiega
kiekviena virvės dalis
dalies keliamos sunkeny-
pajiega, reikalinga ant
lygi sunkumui keliamos
m ant dvigubo skaitlius
y, taigi blokų esančių
rėmuose.

imo didesnių sunkeny-
naiti teip vadinamą diffe-
n. Ta prietaisia suside-
dviejų nekrutantių blo-
ne vieno diametro, vie-
artus mažesnis už diame-
tų ant vienos asies ir
do bloko, prie kurio pri-
nemybė. Pritvirtintų ne-
sčius ritinių turi dantis,
sina į retėžio žiedus ir to-
u retėžiai ne gali slan-
rie tokių polispastų vir-
artoja). Retėžį vartoja
y, taigi negalinti išsi-
kaip matyti, ant pa-
o, jis ypatisku būdu,
sius tris blokus, taigi
rutanti, kaip ir nekru-
Pajiega P pritaiko prie
ybančio retėžio dalies;
sukasi ant didesniojo
nčio bloko ir suka jo
drauge su tuom ir riti-
niojo bloko, nuo kurio
iasi žemyn. Pagal skir-
diametru didesniojo ir
jo bloko D ir d , retėžis
pajiega n nusileidžia
retėžis, prie kurio pri-
kenybė, pajiega augstyn,
jo kybanti dalis ant
nusileidžia žemyn.

terp diametru abiejų ne-
paveikslan, kaip 6:4, tai
retėžio a ant 1 metro, galas
tro, retėžis e d sutrum-
retėžis, keltantis sunke-
Tokiu būdu tokiame
lygi $\frac{1}{2}$ sunkenybės sva-
lygi $\frac{2}{3}$ ($1 - \frac{d}{D}$).

rtumas tarp diametru
okų, juo daugiau užbė-
anti sunkenybė. Prie
kenybė užsilaiko lyg-
P, palaiko sunkenybę
o.

ima, su šituo polispastu
tovi ratas arba vinda,
taiko teiposgi prie vir-
kuris apima ratą. Ratas
asies su mažesniu ratu
o apvyniota virvė keli-
ndas pastatyta ant pa-
vieta atsišėmimo jame
ajiegos pečių — radius
pečių sunkenybės — ra-
bra velenio ba , kadangi
ybė sveria ant jų pavir-
ieigu tas pasirodo pa-
žiojo rato pritaiko kito-
ai rankeną, pečius ir tt.

71.

72.

indus turinčius vietą
unkeni sunkimui. Kaip
eturinčius nė rankenų,
aisytus, kad juos varo
to žmonės ir jų kuno

